SMARTWIZ

GRADE 5 AFRIKAANS EXAM

MARKS / PUNTE: 100		PUNTE/MARKS	_
TIME/ TYD: 1 hour 30 Minutes			
SCHOOL / SKOOL			
CLASS / KLASS (e.g. 4A)	_		
SURNAME/ VAN			
NAME/ NAAM			

Instruksies vir Leerders:

Lees alle instruksies noukeurig deur voordat jy met die eksamen begin.

Skryf jou naam en studentenommer duidelik op die antwoorde-vel of -boekie.

Beantwoord alle vrae, tensy anders aangedui.

Wys alle bewerkings/berekeninge waar dit van toepassing is.

Skryf duidelik en leesbaar.

Gebruik slegs blou of swart ink. * Moenie uitveervloeistof of -tape gebruik nie.

Geen elektroniese toestelle (soos sakrekenaars, selfone, ens.) is toegelaat nie, tensy uitdruklik toegelaat.

Steek jou hand op as jy 'n vraag het.

Moenie met ander leerders praat tydens die eksamen nie.

Enige vorm van oneerlikheid sal tot diskwalifikasie lei.

Hierdie toets bestaan uit 7 bladsye, uitgesluit die voorblad.

📘 AFDELING A: LEESBEGRIP – KORT VERHAAL

(25 punte)

TEKS:

Die Muis in die Klavier

Een oggend het 'n muis met 'n baie skerp gehoor iets vreemds gehoor. Dit het van die ou klavier in die sitkamer gekom. Toe sy binne-in die klavier klim, sien sy 'n wêreld van snaar en hamer. Elke keer as iemand op die klawers druk, slaan 'n hamer teen 'n snaar – en dít maak die musiek!

Sy het besluit om haar nes daar te maak – reg langs die G-snaar. Saans het sy geluister na die kinders wat speel. Die klanke het haar rustig laat voel. Maar op 'n dag het iemand 'n musiekstuk gespeel wat so vinnig was, die hamer het haar nes gestamp! Sy het toe besluit om eerder buite by die gras 'n nuwe huis te bou.

Waar het die muis die vreemde klank gehoor? (1) Wat het sy binne-in die klavier gesien? Noem twee dinge. (2) Wat gebeur wanneer iemand op 'n klawer druk? (1) Waarom het die muis besluit om haar nes daar te maak? (2) Hoe het sy gevoel wanneer die kinders gespeel het? (1) Wat het gebeur wat veroorsaak het dat sy moes trek? (2)

Dink jy dit was 'n goeie besluit om in die klavier te bly? Verduidelik. (2)
Skryf die sin "Die klanke het haar rustig laat voel" oor in die toekomende tyd. (2)
Haal een byvoeglike naamwoord uit die eerste paragraaf aan. (1)
Wat beteken die woord "hamer" in hierdie konteks? (2)
Noem een verskil tussen die begin en die einde van die storie. (2)
Wat is die tema van die teks? (2)
Skryf 'n opsomming van 3 sinne oor wat met die muis gebeur het. (3)

<u>AFDELING B: GEDIG – DIER EN NATUUR</u> (15 punte)

🐾 Gedig: Die Hond se Droom

Ek lê in die son, my ore plat, ek droom van bene en 'n sagte mat.

Ek hardloop vinnig sonder 'n leiband, in my droomland op sagte sand.

Vrae oor die gedig:

Wat doen die hond aan die begin van die gedig? (1)

Wat droom die hond van volgens strofe 1? Noem twee dinge. (2)

Wat beteken "sonder 'n leiband"? (1)

Waar speel die hond in sy droom? (1)

Skryf 'n sin uit die gedig waar assonansie gebruik word. (2)

Hoe dink jy voel die hond in sy droom? (Gee redes.) (2)

Watter beeld van vryheid sien jy in hierdie gedig? (2)

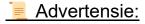
Skryf 'n rymwoord vir "mat" en gebruik dit in jou eie sin. (3)

Wat is die stemming van hierdie gedig? Kies:

a) Angstig b) Ontspanne c) Woedend (1)

AFDELING C: ADVERTENSIE EN VISUELE TEKS

(15 punte)

DIEREDAG OP DIE PLAAS!

- Klouterplaas, Saterdag 25 November
 - 08:00-14:00
- 🦒 Kom voer lammers, klim op hooisakke en ry op 'n donkie!
 - Kospakkies en roomys beskikbaar
 - Kaartjies by die hek R20 per persoon

Beantwoord die vrae:

Waar vind Dieredag plaas? (1)				
Noem twee aktiwiteite wat tydens Dieredag aangebied word. (2)				
Hoeveel kos 'n kaartjie? (1)				
Wat beteken "klim op hooisakke"? (1)				
Wat is die doel van die plakkaat? (1)				
Noem een reël wat met veiligheid te make het. (1)				
Waarom is die gebruik van simbole op die plakkaat nuttig? (2)				
Watter een van die advertensie of plakkaat is vir kinders meer aantreklik? Hoekom? (2)				
Noem een ooreenkoms en een verskil tussen die advertensie en die plakkaat. (2)				
Wat sou jy byvoeg tot Dieredag om dit nog lekkerder te maak? (2)				

AFDELING D: SKRYFWERK – BESKRYWENDE SKRYFSTUK
(20 punte)
Skryf 'n beskrywende paragraaf van 10–12 sinne met die titel:
"My Gunsteling Seisoen"
✓ Jou skryfwerk moet:
-'n Duidelike inleiding, middel en einde hê
-In teenwoordige tyd geskryf wees
-Beskrywings van kleur, weer, klanke of reuke insluit
-Ten minste een sin met die woord "want" bevat -Wys hoekom jy daardie seisoen die meeste geniet

TOTAAL: 100

✓ MEMORANDUM: GRAAD 5 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAI
AFDELING A: LEESBEGRIP (25 punte)
By die ou klavier in die sitkamer. (1)
Snare en hamers. (2)
'n Hamer slaan teen 'n snaar. (1)
Triamer claar teen frenaar. (1)
Sy het daarvan gehou om na die musiek te luister. (2)
Rustig / kalm (1) MYST PATHWORKS
lemand het 'n vinnige stuk gespeel en haar nes gestamp. (2)
Enige sinvolle rede bv. dit was warm/veilig, of nee – dis gevaarlik. (2)
Die klanke sal haar rustig laat voel. (2)
Skerp (1)

'n Klein voorwerp wat die snaar tref om klank te maak. (2)

Aan die begin het sy gebly, aan die einde het sy getrek. (2)

Om verandering te aanvaar / om die beste plek vir jouself te kies. (2)

Sy hoor 'n geluid, bou 'n nes, trek toe uit omdat dit gevaarlik was. (3)

AFDELING B: GEDIG (15 punte)

Hy lê in die son. (1)

Bene en 'n sagte mat. (2)

Hy is vry / daar is niks wat hom beheer nie. (1)

Op sagte sand. (1)

"my ore plat" of "sonder 'n leiband" (2)

Gelukkig – hy hardloop, lê in die son, droom. (2)

Geen leiband, oop ruimte, vryheid (2)

Kat – Ek sien 'n kat op die mat slaap. (3)

b) Ontspanne (1)

■ AFDELING C: ADVERTENSIE EN PLAKKAAT (15 punte)

Klouterplaas (1)
Lammers voer, donkieritte (2)
R20 (1)
Spring/klim op hope strooi of grasbale. (1)
Om veiligheidsreëls aan te dui. (1)
Dra altyd 'n valhelm. / Moenie hardloop nie. (1)
Dis maklik om vinnig te verstaan / handig vir kinders en mense wat nie goed lees nie. (2)
Dieredag – dit het diere en lekker aktiwiteite. (2)
Albei gebruik prente / Advertensie is vir 'n gebeurtenis, plakkaat is vir veiligheid. (2
Enige kreatiewe byvoeging – bv. perdritte, springkasteel (2)

AFDELING D: SKRYFWERK (20 punte)

Skryfrubriek – "My Gunsteling Seisoen"

Kriteria	Punte
Struktuur: Inleiding, middel en einde	/5
Taalgebruik: Spelling, grammatika, sinsbou	/5
Teenwoordige tyd & sin met "want"	/3
Beskrywings: kleure, klanke, weer, reuke	/5
Sinslengte, vloei en kreatiwiteit	/2

- √ Volpunte: Goed gestruktureer, mooi beskrywend, geen herhaling.
- + Trek af vir verkeerde tydsvorm, swak sinsbou of baie kort stuk.

TOTAAL : 100